

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

27. An Confessarius possit commutare pœnitentiam præservativam ab alio Confessario impositam? Et an Confessarius possit commutare pœnitentiam, non audita priore confessione eorumdem peccatorum etiam

...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

31. §. Con 10
do effo.

Sup. has In
dulgentias
infra in Ref.
57. lege cam
per totam, si
gnanter à §
Difficultas, &
in Ref. eius
not.

Quæ hic est
suprà Ref. 25.
§. At his, &
lege alias
Ref. & §. eius
not. & pro
vlt. diffie. hu-
ius §. libidem.
in §. Sed gra-
ue. & in aliis
eius annot.

Sup. hoc sup.
in Ref. 25 §.
vlt. à lin. 2. &
infra in te-
bus Ref. seq.
& in Ref. 33.
§. Sed obiter.
& supra in
Ref. 18. §. No-
ta secundo.

tuatiam, secus autem minimè. Et hanc sententiam probabilissimam esse puto, nec contra illam facit Reginaldus tom. 1. lib. 7. c. 8. num. 92. & Suarez in 3. part. tom. 4. disp. 38. sect. 10. n. 10. quem Bonacina male adducit pro contraria opinione; nam, vt legenti patebit, dictus Auctor non loquitur in casu nostro, sed quando superior concedit indulgentias, quia, vt ipsi bene asserunt, per has indulgentias non remittuntur penitentia imposita, vt præservatiua. Et est dispar ratio inter nostrum casum, & casum indulgentiarum. Nam in casu indulgentiarum penitus tollitur, & remittitur penitentia, in casu autem nostro penitentia non tollitur, sed commutatur, vt suppono, in aliam æqualem, etiam præservatiuam. Ergo, &c.

3. Adde etiam, quòd Zerola adductus à Bonacina vbi supra, non facit contra nos, nam est intelligendus, quando penitentia præservatiua commutatur in aliam præservatiuam. Sed hoc non accidit in casu nostro. Ergo. De commutatione verò penitentia, an Confessarius possit illam commutare non audita priori confessione eorundem peccatorum, etiam si peccata, pro quibus imposita fuit penitentia, essent reserua, diximus in tr. 1. miscellan. resol. 53. vbi affirmatiuam sententiam docuimus. Vide etiam Layman in Theol. mor. lib. 5. tract. 6. c. 15. n. 16.

RESOL. XXVIII.

An penitens propria auctoritate possit commutare penitentiam impositam à Confessario in euidenter meliorem?

Idem est dicendum de voto.

Et an Sacerdos simpliciter possit ex iusta causa mutare penitentiam peccatorum mortalium, quæ iam fuerunt legitimo Confessario confessæ?

Et quid, si penitentia fuerit data super peccata reseruata, & etiam non iterata a priori confessione, dummodo hoc efficiat in sacramentali confessione, & non extra; quod si commutauerit idem Confessarius poterit quidem etiam extra sacramentalem confessionem?

Et an teneatur Confessarius commutare penitentiam à se, vel ab alio impositam, si nolit?

Et quid, si ad sit periculum fractiōnis, vel maxima afflictio, & cordis angustia in penitente?

Idem est de commutatione voti.

Et docetur, quod Confessarij non reminiscens penitentia imposita ob uitandam molestiam feminarum obliuatarum penitentia, & postulantium aliam iniungi, possunt designare aliquod opus ab illis agendum, dicendo, age, quod uolueris. Ex part. 3. tr. 4. Ref. 53.

§. 1. Negatiuam sententiam docent Sanchez in summa, tom. 1. lib. 4. c. 11. num. 36. Reginaldus in praxi, tom. 1. lib. 7. c. 8. n. 85. Henriquez in summa, lib. 5. c. 20. n. 5. Coninch de Sacrament. disp. 10. dub. 12. num. 13. & Sancius in selectis. disput. 14. numero 22. sic ait: Ad secundum negamus posse penitentem mutare suam penitentiam in euidenter meliorem, cum non possit in seipsum actum iudicij sacramenti penitentia exercere.

2. Sed contrariam sententiam probabilem esse existimo, & pro illa in tract. 1. miscellan. resol. 53. adduxi Pottel in addit. ad dubia regular. ver. Penitentia sacramentalis, num. 6. nunc verò eandem sententiam sustinere inuenio Villalobos in summa, tom. 1. tract. 9. disp. 79. num. 1. vbi sic asserit. El mismo penitente puede comutar la penitencia en otra mayor bien, que sea conocidamente mayor, en razon de satisfacion, y en razon de medicina. Y no obsta

dezir, que el confessor le mando hazer à quella penitencia, porque se la manda hazer porque ordena su prouecho espiritual si el le dixera que la queria comutar en otra obra que fuera conocidamente mayor bien en razon de satisfacion, y medicina, es cosa muy llana, que lo deuisa tener por bien el confessor, y assi la puede comutar el penitente por la epicheya. Ita ille. Potest igitur penitens propria auctoritate mutare penitentiam in euidenter meliorem, sicut potest votum.

3. Nec obstat dicere cum Reginaldo, & Henriquez vbi supra, quòd est dispar ratio de commutatione voti, & penitentia; quia lex implendi penitentiam non à se, sicut voti, sed à Confessario emanauit, quam legem ipse non potest tollere, non, inquam, obstat: nam quoties quis abundantiorum solutionem offert pro debito, quàm esset ex lege adstrictus, legem non soluit, sed abundantius implet. Nec censendum erit, nouam legem penitentem sibi auctoritate propria imponere, mutando penitentiam, nec actum iudicij exercere, & iurisdictionis, sed vberius implere legem à Confessario impositam. Ergo, &c. Hæc opinio est probabilis (vt dixi) licet contraria sit probabilior.

4. Notandum est etiam hic contra Suarez 3. part. tom. 4. disp. 38. sect. 10. num. 16. posse simpliciter Sacerdotem ex iusta causa mutare penitentiam peccatorum mortalium, quæ iam fuerunt legitimo Confessario confessæ. Et ita docet Sancius in selectis. disp. 14. n. 13. vbi num. 17. notat etiam, quòd Confessarius non tenetur commutare penitentiam à se, vel ab alio iniunctam, si nolit; nisi ad sit periculum fractiōnis in penitente, vel magna afflictio, & cordis angustia; quod etiam dicendum est de commutatione voti. si illud nolit Confessarius commutare; quidquid in contrarium asserat Sanchez in summa, tom. 1. lib. 4. cap. 54. num. 12.

5. Sed circa præsentem materiam de commutatione penitentia iniunctæ, vide nostram * resol. 53. tract. 1. miscell. vbi probauimus posse Confessarium ex iusta causa commutare penitentiam, etiam si fuerit data super peccata reseruata, & etiam non iterata priori confessione, dummodo hoc efficiat in sacramentali confessione, & non extra. Quòd si commutauerit idem Confessarius, poterit quidem extra confessionem, si ad plurimum intra hebdomadam penitens redeat. Hæc omnia in dicta resol. satis aduersus aliquos probata sunt, lege illam, & non pigebit.

6. Nota tamen, quòd licet (vt diximus) Confessarius non possit commutare penitentiam extra confessionem, tamen docet Sancius in selectis, disput. 15. numer. 13. quòd Confessarij non reminiscens penitentia imposita, ob uitandam molestiam feminarum obliuatarum penitentia, & postulantium aliam iniungi, possunt designare aliquod opus ab illis agendum, non animo intimandi penitentiam, cum id extra confessionem nequeant, sed vitandi preces importunas earum, quæ si contentæ essent, quòd illis diceretur, age, quod uolueris; satis esset, eo quòd sic operando materia serupuli eis non offeratur infringendo illud quòd sub penitentia esse iniunctum arbitrantur. Hæc Sancius.

RESOL. XXIX.

An penitens propria auctoritate possit commutare penitentiam sibi iniunctam in opus euidenter melius?

Idem est dicendum de commutatione voti. Ex part. 1. tr. 14. & Misc. 2. Ref. 73.

§. 1. Nega